

Inhoud

Woord vooraf

- 1 De opleiding voor het Diploma Jeugd Eerste Hulp B
 - 1.1 De onderwijskundige visie van Het Oranje Kruis
 - 1.2 De rol van de instructeur in het competentiegericht onderwijs
 - 1.3 De modulaire leerlijn sleutelvaardigheden
 - 1.4 Tips voor de instructeur

- 2 Toelichting op de prestaties in het leerlingenboek
 - Prestatie 1 Wat is eerste hulp en wat is een eerstehulpverlener?
 - Prestatie 2 De vijf belangrijke punten van de eerstehulpverlening
 - Prestatie 3 Verband- en hulpmiddelen
 - Prestatie 4 Huid en slijmvliezen
 - Prestatie 5 Wonden
 - Prestatie 6 Kleine ongevallen
 - Prestatie 7 Brandwonden
 - Prestatie 8 Oogletsels
 - Prestatie 9 Bloed, hart en bloedvaten
 - Prestatie 10 Ernstig uitwendig bloedverlies
 - Prestatie 11 Botten en gewrichten
 - Prestatie 12 Kneuzing en verstuiking
 - Prestatie 13 Botbreuken en ontwrichting
 - Prestatie 14 De ademhalingsorganen
 - Prestatie 14a Schakels in de keten van overleven: de vitale functies
 - Prestatie 15 Stoornissen in het bewustzijn: bewusteloosheid
 - Prestatie 16 Stoornissen in het bewustzijn: flauwte
 - Prestatie 17 Stoornissen in de ademhaling
 - Prestatie 17a Stoornissen in de ademhaling én het bewustzijn
 - Prestatie 18 Vergiftiging
 - Prestatie 19 Kennis van het menselijk lichaam

- 2 Praktische zaken
 - 2.1 Duur van de opleiding
 - 2.2 Het examen
- 3 Richtlijnen

BIJLAGEN

- 1 De eindtermen van het Diploma Jeugd Eerste Hulp B
- 2 Informatie over Het Oranje Kruis

Prestatie 17

Stoornissen in de ademhaling

1 Het probleem

De leerlingen zijn bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. Ze kennen het begrip vitale functies en weten wat de ‘schakels in de keten van overleven’ zijn. Ze weten nog niet hoe zij als eerstehulpverlener moeten handelen volgens de aanbevelingen van Het Oranje Kruis bij een stoornis van de ademhaling.

2 Opdracht

Opdrachtblad 1 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken hoe je de ademhaling van een slachtoffer moet beoordelen. Na controle van de verwerking laat u zien hoe je in de praktijk de ademhaling van een slachtoffer beoordeelt. De groepjes oefenen dit en geven vervolgens een korte presentatie van hun bevindingen en uitvoering voor de gehele groep.

Opdrachtblad 2 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken waarom en wanneer je de stabiele zijligging moet toepassen en hoe ze hoe je deze moet uitvoeren bij een bewusteloos slachtoffer. Na controle van de verwerking laat u zien hoe je in de praktijk de stabiele zijligging uitvoert. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien.

Opdrachtblad 3 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken welke twee groepen er worden onderscheiden bij slachtoffers die zich verslikken en hoe je een gedeeltelijke of gehele afsluiting van de luchtweg kunt opheffen bij een slachtoffer dat niet meer hoest, maar nog wel bij bewustzijn is. Na controle van de verwerking, geeft u steeds van alle handelingen een demonstratie. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien. U geeft vervolgens de groepjes de opdracht om een schema te maken van hoe je handelt bij een slachtoffer dat zich heeft verslikt. U controleert het schema.

Opdrachtblad 4 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken wanneer je professionele hulp moet inschakelen bij een bewusteloos slachtoffer met een normale ademhaling, bij een slachtoffer dat zich heeft verslikt en bij een slachtoffer met ernstig uitwendig bloedverlies. De groepjes maken vervolgens een korte presentatie van hun bevindingen voor de gehele groep.

Opdrachtblad 5 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om achtereenvolgens uit te zoeken wat de oorzaken kunnen zijn van een stoornis in de ademhaling, waaraan je de verschillende slachtoffers herkent en welke eerste hulp je moet verlenen. U controleert de verwerking.

Materiaal

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25^e druk), hoofdstuk 2, 3 en 4
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine)
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector of bord en krijt¹

¹ Voor de lessen uit deze serie is het wenselijk een lotusslachtoffer in te schakelen.

3 Het eindproduct

Elke groep leerlingen kan na het uitvoeren van de opdrachten de anderen uitleggen hoe je de ademhaling moet beoordelen. Zij kunnen de vitale functies benoemen. Zij kunnen de oorzaken en gevolgen van stoornissen in de vitale functies benoemen.

Zij kunnen een slachtoffer benaderen, het bewustzijnsniveau vaststellen en de ademhaling beoordelen.

Zij kunnen een bewusteloos slachtoffer vanuit de rugligging in de stabiele zijligging draaien.

Elke leerling kan bij een verslikking stoten tussen de schouderbladen en de handgreep van Heimlich bij een zittend en staand slachtoffer toepassen. Zij weten hoe en wanneer ze professionele hulp in moeten schakelen.

Zij weten welke eerste hulp geboden moet worden bij een slachtoffer met een stoornis in de ademhaling.

Dit eindproduct voldoet aan de volgende eindtermen.

De leerling kan:

- de ademhalingsorganen opnoemen en de taak van de ademhaling beschrijven;
- uitleggen hoe de in- en uitademing tot stand komen;
- aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen ademhalingsstoornissen herkennen;
- vier oorzaken van ademhalingsstoornissen noemen;
- bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging);
- de luchtweg vrijmaken bij iemand die zich verslikt door hem enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen;
- aangeven welke eerste hulp moet worden verleend bij een slachtoffer met een stoornis in de ademhaling als gevolg van een verbranding van de luchtweg en bij een slachtoffer met een gezwollen luchtweg als gevolg van een ziekte of een astmatische aanval.

Leerlijn

Conceptueel

Integraal

Vaardigheden

Sleutelvaardigheden

Vaardigheid 1 Omgaan met emoties en gevoelens

Vaardigheid 2 Voor zichzelf opkomen

Vaardigheid 3 Zichzelf presenteren

Vaardigheid 4 Overleggen

Vaardigheid 5 Samenwerken

Vaardigheid 6 Voor zichzelf zorgen

Vaardigheid 7 Inspelen op veranderingen

Vaardigheid 8 Plannen en organiseren

Vaardigheid 9 Leren

Vaardigheid 10 Beslissen

Vaardigheid 11 Omgaan met problemen

Prestatie 17a (Facultatief)
Stoornissen in de ademhaling en het bewustzijn
Reanimatie

1 Het probleem

Reanimatie (hartmassage en beademen) behoort niet tot de eindtermen van het Diploma Jeugd Eerste Hulp B en wordt dan ook niet getoetst op het examen. Instructeurs die daartoe bevoegd zijn en leerlingen die zowel fysiek als mentaal in staat zijn tot reanimeren kunnen met deze prestatie aan de slag. Ook herhalingslessen kunnen zich goed lenen voor deze prestatie.

De leerlingen zijn bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. Ze kennen het begrip vitale functies en weten wat de ‘schakels in de keten van overleven’ zijn. Ze weten hoe zij als eerstehulpverlener moeten handelen volgens de aanbevelingen van Het Oranje Kruis bij een niet normale ademhaling. Ze kunnen een slachtoffer in de stabiele zijligging brengen en professionele hulp waarschuwen.

Ze weten nog niet hoe ze een slachtoffer moeten reanimeren wanneer deze bewusteloos is en geen normale ademhaling heeft. Ze weten ook nog niet hoe ze een slachtoffer van de stabiele zijligging op de rug moeten leggen of hoe ze de snelle kantelmethode moeten toepassen bij een slachtoffer als deze tijdens het reanimeren gaat braken.

2 Opdracht

Opdrachtblad 1

U geeft de groepjes achtereenvolgens de opdracht om uit te zoeken hoe je een slachtoffer benadert, het bewustzijn controleert en de ademhaling, hoe je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft borstcompressies geeft en op welk moment je professionele hulp inschakelt als je moet beginnen met het geven van borstcompressies. Na controle van de verwerking, geeft u steeds van alle handelingen een demonstratie. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien. Vervolgens geven ze een korte presentatie van hun bevindingen en uitvoering voor de gehele groep.

Opdrachtblad 2 en 3 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes achtereenvolgens de opdracht om uit te zoeken hoe je mond-op-mondbeademing en mond-op-neusbeademing toepast, wanneer je mond-op-neusbeademing toepast in plaats van mond-op-mondbeademing, hoe je borstcompressies en beademingen moet combineren, wanneer je professionele hulp moet inschakelen en wanneer je mag stoppen met reanimeren. Na controle van de verwerking, geeft u steeds van alle handelingen een demonstratie. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien.

Opdrachtblad 4 / Verwerkingsblad 1

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken hoe je moet handelen als het niet lukt om een slachtoffer effectief te beademen of wat je moet doen als het slachtoffer gaat braken. Na controle van de verwerking, geeft u steeds van alle handelingen een demonstratie. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien. Vervolgens geven ze een korte presentatie van hun bevindingen en uitvoering voor de gehele groep.

Opdrachtblad 5

U geeft de groepjes de opdracht om uit te zoeken hoe je de ademhaling controleert bij een slachtoffer dat in de stabiele zijligging ligt en hoe je een slachtoffer van stabiele zijligging op de rug draait. De groepjes oefenen deze vaardigheden en laten u hun uitvoering zien.

Materiaal

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25^e druk), hoofdstuk 3, 4 en 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine)
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector, bord en krijt
- Reanimatiepoppen²

3 Het eindproduct

Elke groep leerlingen kan na het uitvoeren van de opdrachten de ademhaling beoordelen door te kijken, te luisteren en te voelen en een slachtoffer dat in de stabiele zijligging ligt in rugligging draaien.

Zij kunnen bij een bewusteloos slachtoffer met een niet normale ademhaling borstcompressies geven. Zij kunnen borstcompressies combineren met mond-op-mondbeademing en mond-op-neusbeademing. Zij weten op welke momenten, binnen het protocol, zij om hulp moeten roepen en op welk moment zij professionele hulp moeten (laten) inschakelen.

Dit eindproduct voldoet aan de volgende eindtermen.

Deze eindtermen behoren niet tot de eindtermen van het Diploma Jeugd Eerste Hulp B.

De leerling kan:

- een slachtoffer borstcompressies geven;
- borstcompressies en beademing (mond-op-mond- en mond-op-neusmethode) combineren;
- een slachtoffer snel kantelen wanneer deze tijdens de reanimatie gaat braken;
- een slachtoffer van stabiele zijligging in rugligging draaien.

Leerlijn

Conceptueel

Integraal

Vaardigheden

Sleutelvaardigheden

Vaardigheid 1 Omgaan met emoties en gevoelens

Vaardigheid 2 Voor zichzelf opkomen

Vaardigheid 3 Zichzelf presenteren

Vaardigheid 4 Overleggen

Vaardigheid 5 Samenwerken

Vaardigheid 6 Voor zichzelf zorgen

Vaardigheid 7 Inspelen op veranderingen

Vaardigheid 8 Plannen en organiseren

Vaardigheid 9 Leren

Vaardigheid 10 Beslissen

Vaardigheid 11 Omgaan met problemen

² Voor de lessen uit deze serie is het wenselijk een lotusslachtoffer in te schakelen.

Bijlagen

1 De eindtermen voor het Diploma jeugd Eerste Hulp B

1 Vijf belangrijke punten bij het verlenen van eerste hulp

De leerling kan:

- de vijf belangrijke punten noemen en toepassen;
- aangeven dat bij het verlenen van eerste hulp altijd eerst voor de eigen veiligheid, voor die van omstander(s) en van slachtoffer(s) moet worden gezorgd;
- nagaan wat een slachtoffer mankeert, hem geruststellen en beschermen tegen weersinvloeden enzovoort;
- uitleggen dat iemand zoveel mogelijk moet worden geholpen op de plaats van het ongeval;
- professionele hulp (laten) alarmeren;
- iemand met behulp van de noodvervoersgreep van Rautek over korte afstand verslepen.

2 Het menselijk lichaam

De leerling kan:

- vertellen hoe het menselijk lichaam is opgebouwd;
- de verschillende soorten cellen en weefsels noemen;
- een aantal organen en orgaanstelsels met hun taken beschrijven;
- de stofwisseling beschrijven.

3 Stoornissen in het bewustzijn / bewusteloosheid

De leerling kan:

- aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen bewusteloosheid herkennen;
- uitleggen waardoor een bewusteloze wordt bedreigd;
- een bewusteloze die op zijn buik ligt op de rug draaien;
- vier oorzaken van bewusteloosheid noemen.

4 Flauwte

De leerling kan:

- aan de hand van de verschijnselen een (dreigende) flauwte herkennen;
- eerste hulp verlenen bij een (dreigende) flauwte;
- vertellen hoe een flauwte kan worden voorkómen;
- vier oorzaken van flauwte opnoemen.

5 Ademhalingsstoornissen

De leerling kan:

- de ademhalingsorganen opnoemen en de taak van de ademhaling beschrijven;
- uitleggen hoe de in- en uitademing tot stand komen;
- aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen ademhalingsstoornissen herkennen;
- vier oorzaken van ademhalingsstoornissen noemen;

- bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging);
- de luchtweg vrijmaken bij iemand die zich verslikt door hem enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen.
- aangeven welke eerste hulp moet worden verleend bij een slachtoffer met een stoornis in de ademhaling als gevolg van een verbranding van de luchtweg en bij een slachtoffer met een gezwollen luchtweg als gevolg van een ziekte of een astmatische aanval.